

נזקי תריפסים בנקטרינה

חיים ראובני ז"ל – המרכז להדברה משולבת (מהד"ם), מו"פ צפון

דוד בן-יקיר – המחלקה לאנטומולוגיה, מינהל המחקר החקלאי

שותפים: מרטין ברקלי, ארנה אקוניס, ריקה קדושים, זאביק פרקש – מהד"ם, מו"פ צפון.

דוביק אופנהיים – שה"מ, עמירם לוי-שקד

שאלות ושיטות המחקר

1. איזה מיני תריפס הגורמים לנזק בנקטרינה ?

איסוף וזיהוי המינים בפריחה ועל הפרי

2. מה שיטות הניטור המתאימות לתריפסים

במטעים ? לכידה במלכודות עמוד בגבהים

שונים ובמלכודות דבק כחולות על העצים.

3. מה תקופת פעילותם של המינים המזיקים ?

דינמיקת הלכידות בתקופת התפתחות הפרי

ממצאי המחקר

1. איזה מיני תריפס הגורמים לנזק בנקטרינה ? נמצאו 21 מינים, מתוכם 4 ידועים כגורמי נזק לפרי גלעיניים: תריפס קליפורני, תריפס הטבק, תריפס מייג'ור, תריפס האפרסק.
2. מה שיטות הניטור המתאימות לתריפסים במטעים ? רמת הלכידה במלכודות עמוד עלתה עם העלייה בגובה מ-1.0 מ' ל-2.5 מ'.
2. מה תקופת פעילותם של המינים המזיקים ? כל המינים נמצאים במטע מסוף מרץ עד אמצע אוקטובר. היו שני שיאי לכידה: סוף אפריל תחילת מאי וסוף יוני תחילת יולי (דורות?)

שאלות ושיטות המחקר

4. באיזה שלב התפתחות של הפירות נגרם הנזק ? מניעת אילוח (כיוס)

והדבקה מבוקרת בתריפסים בשלבים שונים של התפתחות הפרי על

העצים ובענפים מנותקים נושאי פרי.

ממצאי המחקר

4. באיזה שלב התפתחות של פירות נקטרינה נגרם הנזק נגרם

בעיקר ע"י תריפס קליפורני ותריפס הטבק. היו שני סוגי נזק מוקדם

צלקת שטחית, מרושתת, ללא כיוון ושוליים מוגדרים ונזק מאוחר

סימני הכספה עם נקודות שחורות של הפרשות.

נזק
מאוחר

נזק
מוקדם

ממצאי המחקר

5. מה ההבדלים בין צלקות מתריפסים לצלקות אחרות על הפירות?

תריפס: צלקת שטחית, מרושתת, ללא כיוון ושוליים מוגדרים.

שפשוף מכני: צלקת עמוקה, כיוון ושוליים מוגדרים.

צלקות
משפשוף
מכני

ממצאי המחקר

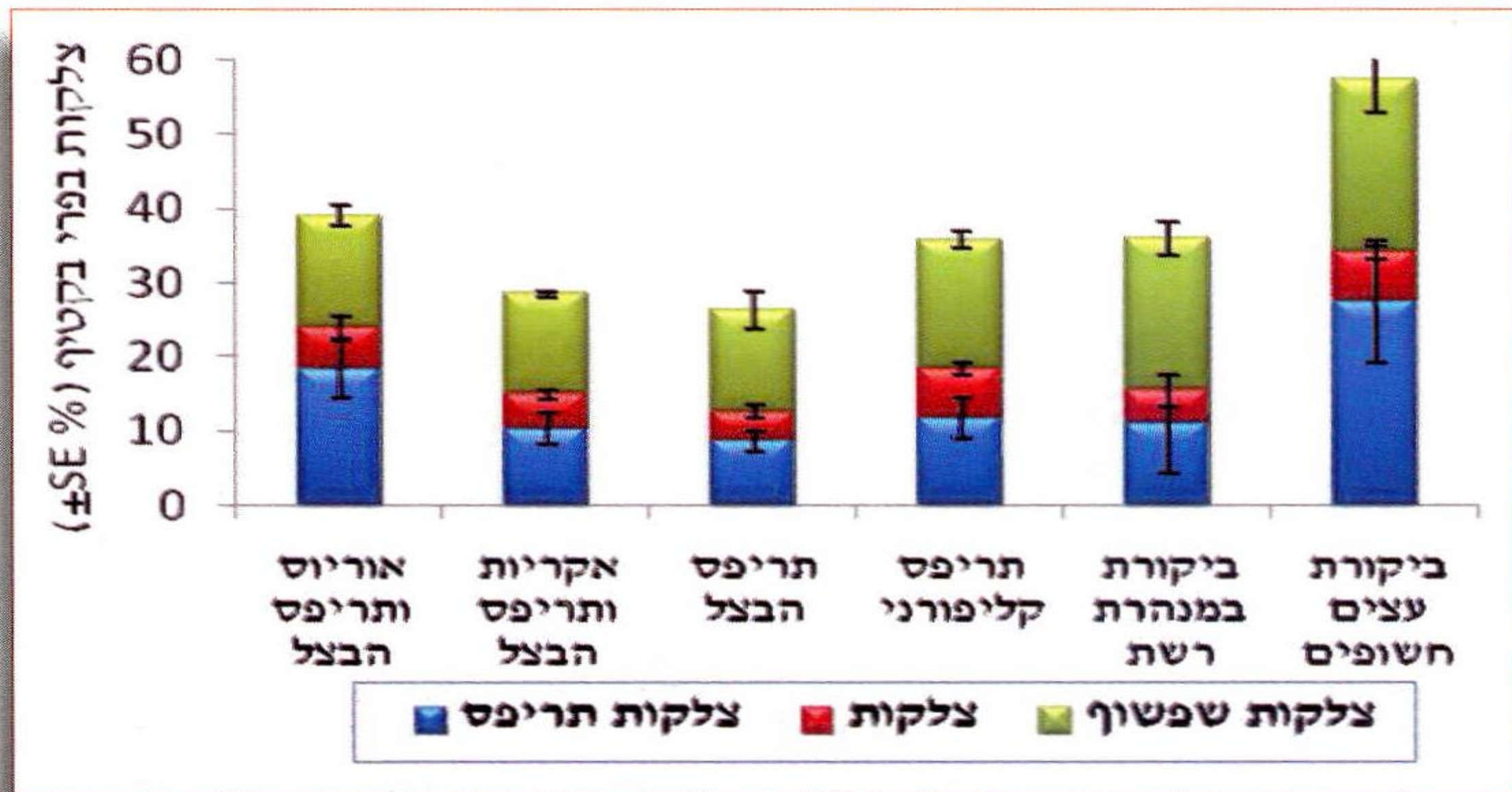
5. מה ההבדלים בין צלקות מתריפסים לצלקות אחרות על הפירות?

לפעמים נגרם נזק משולב וקשה להבדיל בין סיבת הצלקות.....

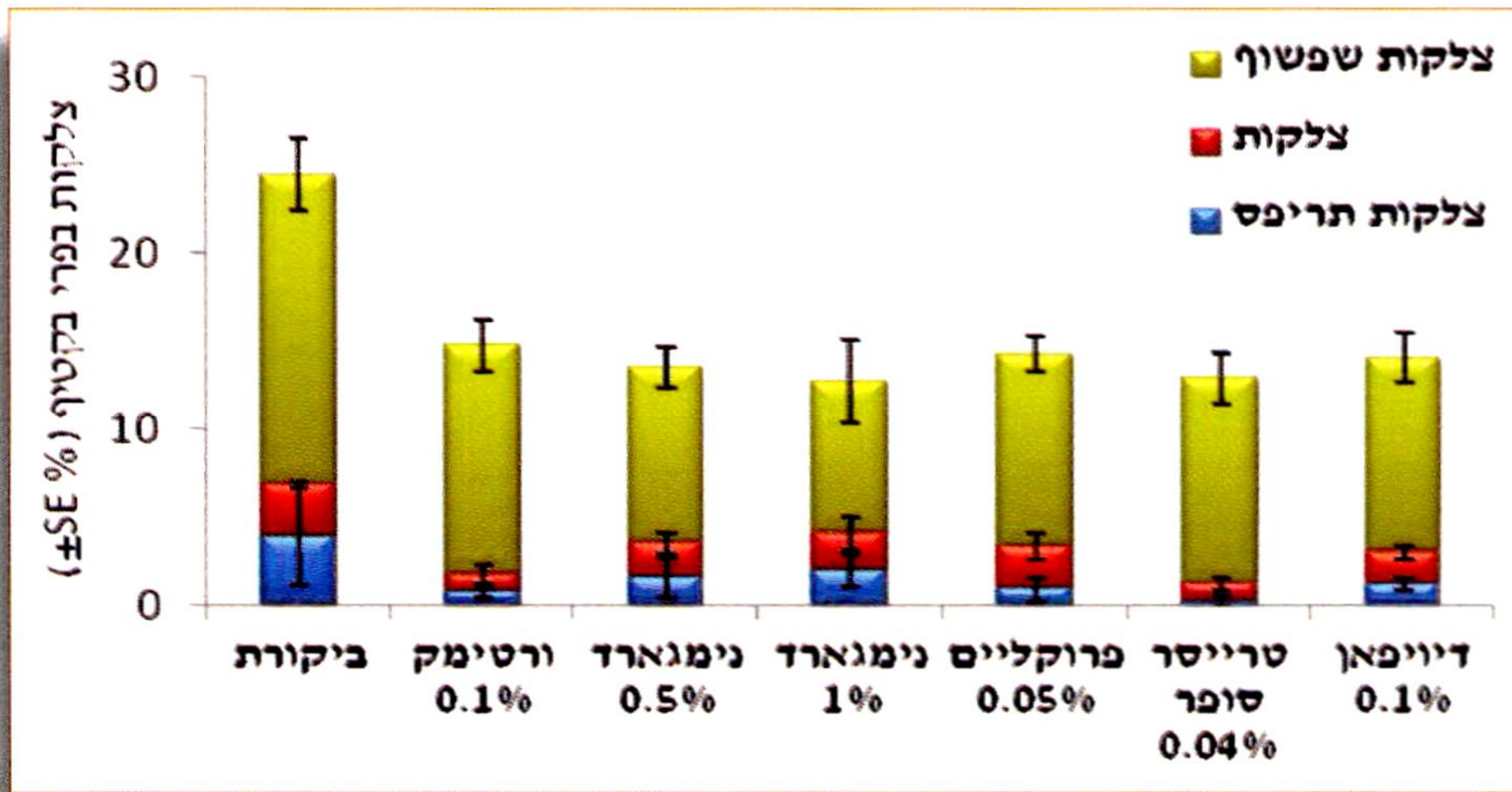

איור 5: שיעור הצלקות בפרי בקטיף נקטרינה מזן 'קווין ג'אינט' בטיפולים השונים להדברת תריפס עם אויבים טבעיים; עונת 2008

איור 4: שיעור הצלקות בפרי בקטיף נקטרינה מזן 'ארקטיק סנו' בטיפולים השונים להדברת תריפסים; עונת 2008

מסקנות

1. נזקי התריפסים פוגעים במראה של קליפת הפרי ומורידים את ערכו.
נזקים אלה מצטרפים לצלקות שנגרמות מנזקים מכניים לפירות.
2. מיני התריפס שפוגעים בנקטרינה ניזונים מצמחים רבים ונפוצים במטע
במהלך כל תקופת התפתחות הפרי. **לכן פעולות הדברה מוגבלות
ביעילותן.**
3. הגנה פיזיקלית של הפרי (כיוס או גידול תחת רשת) מפחיתה את נזקי
התריפסים.

פרסומים

ראובני, ח., קדושים, ר., אקוניס, א., זמיר, י. ובן-יקיר, ד. 2005.

אוכלוסיית מיני התריפסים במטעי גלעיניים והדברתם.

"עלון הנוטע" 59 (6):254-257.

ראובני, ח., לוי-שקד, ע., פרקש, ז., אופנהיים, ד. ובן-יקיר, ד. 2008.

אפיון נזקי תריפס בנקטרינה.

"עלון הנוטע" 62 (6):246-248.

ראובני, ח., פרקש, ז., לוי-שקד, ע., אופנהיים, ד. ובן-יקיר, ד. 2009.

הדברת תריפסים במטעי גלעיניים.

"עלון הנוטע" 63 (יוני):20-14.